

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд
Део шумског газдинства „Ниш“ - Ниш
Бр. 8117
24. 10. 2025. год.

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд
Број. 17102
Датум. 30. 10 2025 год.
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

**Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд
Шумско газдинство „Ниш“ Ниш**

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
СПЕЦИЈАЛНИМ РЕЗЕРВАТОМ ПРИРОДЕ
„СУВА ПЛАНИНА“ ЗА 2026. год.**

Ниш, октобар 2025.

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	4
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	11
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	12
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	14
VII	САРАДЊА	16
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	17
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	18

I УВОД

Плански основ за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина“ за 2026. годину је План управљања СРП „Сува планина“ за период 2026-2035. године, који је донет од стране Надзорног одбора ЈП „Србијашуме“ и у процедури је добијања сагласности од надлежног Министарства. Програм је урађен у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“ број 102/10) и Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС“, број 72/2015). Управљач је, пре почетка израде, од Министарства заштите животне средине затражио услове заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина“ за 2026. годину. Програм управљања је израђен у складу са добијеним Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина“ за 2026. годину, акт број 003303797 2025 14850 004 001 501 100 од 09.10.2025. године.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, ПРАЋЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Сува планина, као један од центара биодиверзитета Балканског полуострва, стављена је под заштиту као природно добро од међународног и националног, односно изузетног значаја и сврстава се у прву категорију ради очувања биолошких, предеоних, геолошких и геоморфолошких вредности, изузетног фаунистичког и флористичког диверзитета, односно великог броја врста биљака и животиња међу којима има ендемичних, реликтних, строго заштићених и заштићених врста, нарочито 58 врста лишајева, 1244 таксона флоре, 259 таксона инсеката, 12 врста риба, 23 врсте водоземаца и гмизаваца, 139 врста птица и 26 врста сисара. Поред јединственог живог света, на подручју Суве планине налазе се објекти геолошког и културно-историјског наслеђа.

Површина природног добра Специјалног резервата природе „Сува планина“ износи **18.116 ha 68 a 97 m²**, у оквиру ког су издвојена три различита степена заштите, и то режим заштите I степена на површини од **848 ha 20 a 95 m²**, режим заштите II степена површине **2.194 ha 54 a 37 m²** и режим заштите III степена на површини од **15.073 ha 93 a и 65 m²**.

СРП „Сува планина“ налази се на подручју општина: Бела Паланка, Гацин Хан и Нишка Бања.

Сува планина сврстана је у прву категорију као заштићено подручје међународног, националног значаја, односно изузетног значаја и проглашена за специјални резерват природе.

Управљање заштићеним подручјем СРП „Сува планина“ поверено је ЈП „Србијашуме“ Београд, ШГ „Ниш“-Ниш.

Главни циљеви заштите, очувања, праћења и одрживог развоја обухватаће:

- Заштиту и очување природних и створених вредности;
- Чување, унапређење и промовисање заштићеног подручја;
- Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе;
- Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања;
- Заштиту и очување станишта строго заштићених врста;
- Успостављање и развој едукативних и туристичко рекреативних активности;
- Сарадњу са релевантним институцијама, локалним становништвом и осталим корисницима подручја;
- Презентацију и популаризацију заштићеног подручја СРП „Сува планина“;
- Сарадњу са постојећим корисницима подручја и локалним становништвом.

С обзиром на то да се СРП „Сува планина“ налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Сува планина“, Управљач ће се придржавати свих мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

а) забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;

б) забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци итд.);

в) предузеће се све мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Специјални резерват природе „Сува планина“ стављен је под заштиту 19. августа 2015. године са циљем заштите биолошке разноврсности, геоморфолошких појава и облика и културно историјских вредности.

Управљање заштићеним подручјем подразумева заштиту, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности и спроводи се у складу са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС”, бр.72/2015), као и у складу са Законом о заштити природе.

На пословима управљања заштићеним подручјем директно је ангажовано девет извршилаца запослених у ШГ „Ниш“-Ниш и ШУ „Ниш-Бела Паланка“ и то: четири чувара заштићеног подручја, самостални референт за заштићена природна добра и заштиту животне средине, реверни инжењер, шеф ШУ „Ниш-Бела Паланка“, реверни техничар за приватне шуме и заштиту животне средине и самостални референт за израду основа и планова газдовања у ШГ „Ниш“-Ниш.

Поред њих, ангажују се и извршиоци, тј чланови противпожарних екипа за активна дежурства за заштиту од пожара и за то је планирано 50 радних дана.

Планиране су активности на обележавању-обнављању заштићеног подручја у дужини од 10 km, чувању природних и створених вредности, промоцији, остваривању добре сарадње са локалним становништвом, локалном самоуправом и другим корисницима ЗП СРП „Сува планина“, разради система финансирања заштите и развоја, изрази управљачких докумената и уређењу атрактивних локалитета на подручју.

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

У морфолошком погледу Суву планину чине два гребена који су постављени у простору у облику „потковице“. Од југоисточног гребена (Трем, Точила) развијена је пространа крашка површ Валоже. Створена је наизменичним деловањем флувијалне и крашке ерозије и сада је граде мање издужене увале – валоге, по којима је и добила назив.

Највиши врхови Суве планине су: Трем (1810 m н.в.), Ђорђина чука (1735 m н.в.), Големо Стражиште (1714 m н.в.), Литица (1683 m н.в.), Дебелац (1671 m н.в.), Соколов камен (1523 m н.в.) и Мосор (984 m н.в.).

Положај Суве планине је у средишту Балканског полуострва, на граници између источне и западне мезијске провинције. Разуђеност терена, надморска висина и историјски развој флоре и вегетације, утицали су битно на флористички и вегетацијски диверзитет Суве планине. У флори Суве планине регистровано је 1244 биљних врста, од којих 3 припадају пречицама (*Lycopodiophyta*), 4 раставићима (*Equisetophyta*), 18 папратницама (*Polypodiophyta*), 6 голосеменицама (*Pinophytina*) и 1230 скривеносеменицама (*Magnoliophytina*). Важно је напоменути да овај број није коначан. Током сваке истраживачке године на подручју Суве планине, откриване су биљне врсте до тада непознате за ову планину, а неке од њих су биле новитети и за флору Србије (*Cuscuta planiflora*, *Cotoneaster melanocarpa*, *Linum extraaxillare*, *Petasites kablikianus*, *Cystopteris montana* и *Campanula kladniana*) (Р а н њ е л о в и ћ, 1997). Осим тога, флору Суве планине изграђује велики број ендемичних биљних врста (128), од којих су неке стеноендеми или локални ендемити (*Aquilegia pancicii* и *Rosa serbica*) (Р а н њ е л о в и ћ В. и др., 2002).

На територији Србије регистровано је 406 врста лишајева, док су новијим истраживањима (Димовић, 2001 и Dimović & Lőkös, 2003) констатоване још 23 врсте. На подручју Суве планине, регистровано је 58 врста лишајева, из 39 родова.

Током истраживања на Сувој планини сакупљани су и представници ендегјске фауне која се показала комплементарном са троглобионтском фауном. Утврђено је девет, за науку, нових таксона, од којих је у међувремену описан један анофталмни краткокрилац и нови подрод лептодирине са једном новом врстом, који су прикључени генералном списку откривених врста. Досадашња истраживања показала су изузетан диверзитет ентомофауне Суве планине - 259 утврђених таксона. У фауни дневних лептира регистровано 112 врста, које таксономски припадају фамилијама: *Hesperidae* - 10 врста; *Papilionidae* - 5 врста; *Pieridae* - 14 врста; *Riodinidae* - 1 врста; *Lycaenidae* - 37 врста; *Nymphalidae* - 45 врста.

Као типично планинско станиште Суву планину карактерише и присуство великог броја врста птица. До сада је евидентирано 139 врста птица. Укупан број евидентираних гнездачица износи 129 врста. Треба истаћи да се велики број присутних врста налази на

листи значајних врста птица Европе (BirdLife 2002). Подручје Суве планине се налази на листи важних подручја птица у Европи (IBA in Europe) (Puzović i Grubač 2000).

Реке подножја Суве планине богате су аутохтоним врстама риба (поточна пастрмка, поточна мрена, кркуша, клен...). Шире подручје Суве планине припада Црноморском сливу и карактерише се присуством 12 врста ихтиофауне. Реч је о средњем и доњем мренском региону са поточном мреном и кленом као главним представницима. Као изузетно природно плодиште показала се Топоничка река узводно од села Топоница, као и притоке Лужнице Рђавица и Јабланица.

Од укупног броја врста које насељавају Србију, на Сувој планини је регистровано 43% врста водоземаца и 63% врста гмизаваца. Нарочито је велико богатство у класи Reptilia, где је од 22 врсте гмизаваца регистрованих у Србији, 13 врста односно више од 63%, забележено на Сувој планини. Тиме се и у богатству херпетофауне огледа специфичност овог планинског масива као једног од центара биодиверзитета Балканског полуострва.

Фауна сисара Суве планине, на основу броја заступљених врста (26 врста), њиховог просторног распореда и улоге у функционисању екосистема, представља значајан сегмент природних вредности Србије. У Фауни сисара Суве планине посебно се истичу *Chionomys nivalis* (снежна волухарица), *Myoxus glis* (велики сиви пух), *Felix silvestris* (дивља мачка). Подручје Суве планине и у смислу очувања генетског фонда сисара, заслужује будућу заштиту као природно добро.

Заштита и унапређење природних вредности подразумева активности и мере које се односе на очување популација и станишта природних вредности, геоморфолошке разноликости, пејзажне вредности, научно-истраживачке и образовне активности и презентацију.

Чување, надзор и праћење стања обављају четири чувара заштићеног подручја.

Чувари заштићеног подручја испуњавају услове прописане Законом о заштити природе у смислу стручне спреме, радног искуства, поседовања легитимације за чувара заштићеног подручја и положеног стручног испита за чувара зп.

Трошкови рада чуварске службе односе се на бруто зараде чувара заштићеног подручја, материјалне трошкове и набавку опреме и средстава рада.

Средства за зараде чуварске службе планирана су из Буџета Републике Србије.

Планирана средства за бруто зараде чуварске службе (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	4.800.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	-	
Управљач	-	

Чувари заштићеног подручја поседују мопеде за кретање на терену. Користе их за послове чувања, надзора и праћења стања у заштићеном подручју. Поред мопеда, чувари повремено за ове послове користе и расположива теренска возила, ладе ниве Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“, које се поред осталих послова користе и за послове управљања заштићеним подручјем, док је у плану набавка путничко-теренског возила тип 2.

Потребни материјални трошкови за рад чувара планирани су из накнада за коришћење заштићеног подручја и односе се на набавку горива за чуваре заштићеног подручја, усавршавање чувара и набавку две мобилне камере за надзор.

Планирана средства за трошкове чуварске службе за гориво зп (динара)		Извршилац посла
Накнаде	50.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Планирана средства за усавршавање чуварске службе зп (динара)		Извршилац посла
Накнаде	24.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Планирана средства за набавку две мобилне камере за надзор у зп (динара)		Извршилац посла
Накнаде	140.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Набавка опреме и средстава рада обухвата набавку путничко-теренског возила тип 2 из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за набавку путничко-теренског возила тип 2 (динара)		Извршилац посла
Накнаде	2.700.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Управљач ће у 2026. години радити на прикупљању података, анализи и изради Програма управљања заштићеним подручјем СРП „Сува планина“ за 2027. годину, као и изради Извештаја о остваривању Програма управљања заштићеним подручјем СРП „Сува планина“ за 2026. годину.

Средства за бруто зараде осталог особља планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада. Средства се односе на рад самосталног референта за заштићена природна добра и заштиту животне средине задуженог за израду планова, програма и извештаја у заштићеним подручјима као и на њиховом спровођењу, на рад шефа Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“ и реверног инжењера за шуме сопственика и заштиту животне средине који учествују у њиховој изради и врше контролу спровођења планских докумената, референта за јавне набавке и шефа рачуноводства.

Планирана средства за бруто зараде осталог особља (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	80.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Управљач	-	
Накнаде	1.500.000,00	

Средства за активности на успостави базе података и евидентирању природних и створених вредности планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за успоставу базе података (динара)		Извршилац посла
Накнаде	150.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Обележавање заштићеног подручја односи се на израду и постављање ознака табли за обележавање заштићеног подручја, израду и постављање два путоказа за ЗП на регионалном путу и на обнављање граница у дужини од 10 км.

Обележавање граница врше чувари заштићеног подручја, инжењер који врши послове управљања у заштићеним подручјима и самостални референт за израду основа и планова газдовања. Трошкови рада чувара заштићеног подручја за обављање ове активности сврстани су у бруто зараде чувара заштићеног подручја.

Трошкови за обележавање граница односе се на зараде самосталног референта за израду основа и планова газдовања ШГ „Ниш“-Ниш, који ће бити ангажован због утврђивања граница заштићеног подручја на терену и за обележавање-обнављање граница заштићеног подручја.

Средства за обележавање граница заштићеног подручја планирана су из средстава Управљача и из накнада.

Планирана средства за обнављање граница заштићеног подручја – зараде запослених (динара)		Извршилац посла
Накнаде	-	ШГ „Ниш“-Ниш
МЗЖС	65.000,00	

У 2026. години планира се израда и постављање двадесет табли за обележавање заштићеног подручја. Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШГ „Ниш“-Ниш вршиће надзор током извођења радова и контролу извршених радова.

Средства за израду и постављање табли – ознака, планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада.

Планирана средства за израду и постављање табли за обележавање заштићеног подручја - 20 ком. (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	100.000,00	Изабрани услужник
Накнаде	100.000,00	

Одржавање чистоће спроводиће се путем рада услужника изабраног у поступку јавних набавки, акцијама чишћења у организацији Управљача и у сарадњи са локалним самоуправама, НВО и волонтерима.

Средства за одржавање чистоће планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада.

Планирана средства за одржавање чистоће (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	100.000,00	
Накнаде	50.000,00	Изабрани услужник

Средства за зараде запослених за активна дежурства код повећане опасности од појаве пожара услед неповољних климатских услова, планирана су из средстава накнада и односе се на зараде запослених.

Планирана средства за активна дежурства ПП екипа – зараде запослених за спровођење ПП заштите у заштићеном подручју (динара)		Извршилац посла
Накнаде	100.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Поред горе наведених послова на управљању природним вредностима, Управљач ће радити и на вођењу евиденције о природним вредностима и људским активностима на заштићеном подручју кроз обилазак терена, прављење белешки и фотоархиве.

Достављање података и активна сарадња са Заводом заштити природе Србије, Канцеларија у Нишу, наставиће се и у 2026. години.

У циљу спровођења мера заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења природних вредности Управљач ће наставити сарадњу са свим власницима некретнина и корисницима природних ресурса у заштићеном подручју кроз координирање заједничких акција у циљу заштите природних ресурса.

Стална контрола и спречавање противправне градње на заштићеном подручју у циљу заштите пејзажних вредности биће један од приоритетних задатака Управљача.

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

На подручју ЗП СРП „Сува планина“, налази се велики број објеката културне баштине, од археолошких локалитета са праисторијским налазиштима, античким локалитетима, црквама, манастирима и насељима.

Основне културно-историјске вредности Суве планине чине:

- присуство трагова праисторијских, античких и римских остатака, фрагментарно сачуваних и измештених са првобитних локација;
- касносредњовековне манастирске целине, чије су архитектура, сликарство и непосредно окружење, јединствене за шире подручје;
- многобројни појединачни сакрални објекти подигнути, већином, крајем XIX и почетком XX века, на темељима старијих светилишта, скромније уметничке обраде;
- многобројни етно-објекти: куће, плевње, амбари, воденице и др., са карактеристичним архитектонским склопом за ово подручје, који датирају с

краја XIX и почетка XX века, међу којима су привредни објекти сада већином ван функције.

Приоритетне мере на управљању културно-историјским вредностима односиће се на заштиту и унапређење непокретних културних добара. Заштита ће се спроводити праћењем стања путем прављења белешки и фотоархиве, вођењем евиденције о људским активностима које представљају фактор угрожавања и оштећења културно-историјских вредности и достављање података Заводу за заштиту природе. Унапређење непокретних културних добара односиће се на унапређење туризма кроз промоцију вредности заштићеног подручја, самим тим и културно-историјских вредности које се налазе на том подручју.

3. Управљање природним ресурсима

Заштита и коришћење природних ресурса засновани су на принципима одрживог развоја, што значи да ће се мере заштите и коришћења спроводити у складу са Уредбом о заштити, односно прописаним режимом заштите.

3.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

У СРП „Сува планина“ површина под државном шумом износи 11.713,26,15 ha, док је површина под шумама сопственика 6.403,42,82 ha.

Основама газдовања шумама предвиђене су мере неге младих састојина, обнављање зрелих састојина, као и заштитни карактер у састојинама без газдинских интервенција. У храстовим састојинама у ГЈ „Сува планина-Три Локве“ вршиће се заштита шума мониторингом-утврђивањем бројности штетних организама и узимањем узорака. Мониторинг поткорњака вршиће се у периоду април-септембар методом феромонских клопки са феромонима: IAC Ecolure/P 283 Lure у боровим састојинама (2 клопке – 4 феромона), на површини од 3,55 ha, РС и IT ECOLURE (5 клопки – 10 феромона), за састојине смрче на површини од 24,50 ha. У храстовим састојинама вршиће се узорковање на сталним огледним површинама ради утврђивања бројности штетних инсеката – храстових дефолијатора, на површини од 27,30 ha.

Планирани су радови на нези састојина путем проредних сеча и то: у високим природним састојинама на површини од 35,60 ha, у изданачким састојинама на површини од 37,41 ha и у вештачки основаним састојинама четинара на површини од 10,14 ha. Планирано је природно обнављање у високим састојинама на површини од 149,55 ha.

Ради успешне реализације планираних активности потребно је извршити изградњу нових, поправку и реконструкцију постојећих шумских путева и влака. У 2026. години планира се изградња путног правца: „Одељење 33. – Кале“ у дужини од 3,768 km и одржавање путног правца „Бежиште-Јечмиште“ у дужини од 1,000 km. Планирана је изградња влака у ГЈ „Сува планина Три Локве“ у одељењу: 53/b-3,100 km и у ГЈ „Сува планина I Ракош“ у одељењима: 16/a-1,700 km, 16/c-0,300 km, 45/a-0,850 km, 47/b-0,250 km, 47/c-1,350 km и 64/g-0,700 km.

Одржавање влака планирано је у ГЈ „Сува планина I Ракош“ у одељењима: 16/a-0,45 km, 45/a-0,700 km, 47/a-0,2 km и 64/g-0,300 km и у ГЈ „Сува планина Три Локве“ у одељењу: 53/b-0,500 km.

У шумама сопственика (власници физичка лица) пружа се стручно-технички надзор на захтев сопственика, у складу са Условима заштите природе издатим од стране Завода за заштиту природе Србије.

Заштита шума од бесправних сеча вршиће се кроз редовни надзор и контролу терена.

За заштиту шума од пожара уведена су активна дежурства и посветиће се и овом виду заштите велика пажња кроз надзор и контролу терена. Обзиром на присутне климатске промене и изостанак падавина по више месеци у континуитету, као и на већ изражену повећану опасност од пожара планира се знатно већа будност.

3.2.   Задачи и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном спроводе се у складу са ловним основама и Програмом управљања рибарским подручјем, који морају бити усклађени са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина“ („Службени гласник РС”, бр.72/2015).

Заштита фауне врши се у виду обавештавања ловачких друштава о заштити Суве планине, што подразумева и поштовање планова о дозвољеним и ограниченим активностима унутар режима заштите, као и у поступку спровођења редовне евиденције вредности од стране чуварске службе и реверног инжењера и дефинисаних мера забране. Обављаће се контрола спровођења Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље фауне и активности на евиденцији, картирању и мониторингу фауне Суве планине.

Заштита од болести и штетних инсеката и пожара спроводиће се на целој површини контролом, праћењем стања, упозорењима и ублажавањем настале штете. Поставиће се и феромонске клопке у састојинама четинара ради редукације броја поткорњака, као што је наведено у претходном одељку.

3.3.   Задачи и активности на заштити, развоју и управљању водама

Обзиром да се на подручју СРП „Сува планина“ налази велики број изворишта, планира се над њима појачани надзор од стране чуварске службе и извештавање Завода за заштиту природе Србије и надлежне инспекције о непланским активностима.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задатак научно-истраживачког рада је пружање логистичке подршке заинтересованим институцијама или појединцима, уз претходне Услове заштите природе које издаје Завод за заштиту природе Србије.

Након завршетка научних истраживања и истраживачких радова институције су у обавези да добијене резултате у виду извештаја достављају Управљачу ради евидентирања и коришћења у сврху мониторинга и планирања активности на заштити и развоју.

Вршиће се мониторинг флоре СРП „Сува планина“ у оквиру наставка истраживања биодиверзитета на подручју СРП „Сува планина“ као значајном флористичком подручју.

Управљач кроз редовне активности прати, контролише и води евиденцију о строго заштићеним врстама флоре и фауне, што ће са наставити и у наредној години.

Средства за мониторинг флоре планирана су из Буџета Републике Србије.

Планирана средства за мониторинг флоре (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	600.000,00	Изабрани услужник-научна институција

Управљач ће пратити, контролисати и водити евиденцију о строго заштићеним врстама флоре и фауне.

Средства за почетак геолошких истраживања (LIDAR снимање 200 ha терена површина другог степена заштите), планирана су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја. Управљач планира да у наредном периоду отпочне и са детаљним геолошким и спелеолошким истраживањима.

Планирана средства за геолошка истраживања-ЛИДАР снимање површина другог степена заштите (динара)		Извршилац посла
Накнаде	500.000,00	Изабрани услужник

Управљач кроз редовне активности прати, контролише и води евиденцију о строго заштићеним врстама флоре и фауне, што ће са наставити и у наредној години.

Приоритетни задаци образовног рада биће едукација становништва и других корисника, а пре свега ученика, о вредностима овог заштићеног подручја и мерама заштите. У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије организоваће се едукативне радионице, квизови знања и тематске изложбе, као и излети са практичном наставом.

У ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

За СРП „Сува планина“ постоји Просторни план подручја посебне намене СРП „Сува планина“ (2012. година).

Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја итд.

У 2026. години Управљач планира активности на уређењу заштићеног подручја СРП „Сува планина“ које се односе на израду и постављање мобилијара и то једне надстрешнице са столом и клупама типа осматрачница, постављање две инфо табле и два путоказа на приступним путевима. Планира се и одржавање двадесет елемената постојећег мобилијара. Ове активности биће реализоване од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки.

Средства за израду и постављање једне надстрешнице са столом и клупама, планирана су из Буџета Републике Србије и средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду и постављање мобилијара - надстрешнице са столом и клупама (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	100.000,00	Изабрани услужник
Накнаде	100.000,00	

Средства за израду и постављање два путоказа на путу за ЗП планирана су из Буџета Републике Србије и накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду и постављање две инфо табле и два путоказа за заштићена подручја (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	220.000,00	Изабрани услужник
Накнаде	220.000,00	

Средства за одржавање мобилијара (20 елемената), планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за одржавање мобилијара (динара)		Извршилац посла
Накнаде	95.040,00	Изабрани услужник

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

Полазећи од значаја који има СРП „Сува планина“ планирају се мере и активности на промоцији природних вредности, у складу са Условима заштите природе.

2. Задаци на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности

За 2026. годину предвиђено је штампање флајера и промотивног материјала. Тако ће се посетиоцима и свим корисницима презентовати основне вредности заштићеног подручја. Учешће у медијским емисијама едукативног карактера, како на телевизијским тако и на радио програмима, дало је добре резултате па се исте активности планирају и у 2025. години.

Планиране су радионице на самом подручју, у школама и на терену, као и екскурзије које подразумевају обиласке значајних локалитета, у сарадњи са основним школама у на подручју Општина Нишка Бања, Бела Паланка и Гаџин Хан, као и заинтересованим секцијама (еколошке и биолошке секције).

За 2026. годину планирано је и штампање промотивног материјала мајица са знаком лого-а зп. Средства за штампање промотивног материјала планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Средства за штампање мајица са знаком лого-а зп и за штампање флајера планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду промотивног материјала ЗП-штампање мајица са знаком Logo-а заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	150.000,00	Изабрани услужник

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, планира се учешће на фестивалима и манифестацијама на територији Града Ниша, у циљу промоције заштите природе и заштићених подручја којима управља ШГ „Ниш“-Ниш. Пракса је да се најуспешнији учесници у школским квизовима награђују промотивним материјалом. Заједнички ће се спроводити и едукације у школама.

Средства за учешће на сајмовима, манифестацијама и др., планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за учешће на сајмовима, манифестацијама (динара)		Извршилац посла
Накнаде	140.000,00	Изабрани услужник

Средства за организовање промоције зп са ручком за учеснике и др., планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за организовање промоције зп са ручком (динара)		Извршилац посла
Накнаде	150.000,00	ШГ „Ниш“ Ниш

Управљач планира реконструкцију постојећег објекта на мзв. „Три локве“ у циљу успостављања Центра за посетиоце. У ту сврху планирана су средства за израду пројектне документације са обезбеђењем грађевинске дозволе (идејно решење, идејни пројекат и пројекат за изградњу).

Планирана средства израду пројектне документације са обезбеђењем грађевинске дозволе за Центар за посетиоце(динара)		Извршилац посла
Накнаде	500.000,00	ШГ „Ниш“ Ниш

Средства која су потребна за реконструкцију постојећег објекта на мзв. „Три локве“ у циљу успостављања Центра за посетиоце, обезбедиће се кроз међународни пројекат уз помоћ и подршку надлежног Министарства.

3. Задаци и активности на развоју одрживог туризма

Обзиром да је СРП „Сува планина“ стављена под заштиту у августу 2015. године и да је у првим годинама Управљач имао приоритетне планске задатаке, у 2026. години се планирају и активности на развоју одрживог туризма. Планира се анализа могућности подручја у смислу туристичких потенцијала коју ће урадити Управљач са туристичким организацијама општина и надлежним сектором Предузећа.

За израду инфо пункта у заштићеном подручју планирана су средства из накнада за коришћење заштићеног подручја. Инфо пункт ће бити мали центар за пружање потребне подршке и информација посетиоцима о значају подручја и његовим могућностима.

Планирана средства за инфо пункт у заштићеном подручју (динара)		Извршилац посла
Накнаде	600.000,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

VII САРАДЊА

1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

На подручју СРП „Сува планина“ налазе се села Вета, Топоница, Космовац, Дивљана, Коритница, Бежиште, Шебет, Калетинац, Душник, Ћелије, Дуга Пољана, Јагличје, Копривница, Горња Студена, Доња Студена. Сарадња и партнерство са локалним становништвом оствариваће се непосредним контактима и разговорима, као и организованим састанцима са представницима месних зајеница и председника Општина Гацин Хан, Бела Паланка и Нишка Бања. Примарна тема је спречавање даљег осипања становништва у подручју и изналажење начина за остваривање додатног прихода кроз здраву храну, лековито биље, гљиве и сл.

2. Сарадња са другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју

Други власници и корисници СРП „Сува планина“ су локална самоуправа, ЗЗПС, водопривреда, излетници, НВО, многобројна активна планинарска друштва, туристичка организација града Ниша, ЕПС, ЕМС, мобилна телефонија, спортско рекреативна организација „Сафари клуб-Ниш“ и др. са којима је неопходно одржавати сарадњу у циљу спровођења мера заштите природе.

Сарадња ће се унапредити одржавањем састанака, писаним путем, разговорима и заједничким активностима.

3. Сарадња са невладиним организацијама

Наставиће се успешна сарадња са НВО активним на овом подручју, са којима је већ успостављена добра сарадња због осталих заштићених подручја којима управља ШГ „Ниш“-Ниш: планинарска (ПК Железничар, Мосор, Сува планина, Преслап и др.), спортска друштва, НВО (Зелени кључ, Отворени клуб, Prostor, Nabiprot, Protekta), Гљиварско друштво Ниш и многе друге.

4. Међународна сарадња

Наставиће се сарадња са другим субјектима из иностранства, нарочито научним институцијама, управљачима, владиним организацијама као и НВО сектором у циљу размене искустава са другим управљачима и промовисања подручја.

5. Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима и др.

Сарадња са националним и локалним медијима и новинама огледаће се у организовању емисија ради промоције подручја и упознавања са активностима. То је један

од начина остваривања планираних циљева, активирања већег броја људи и организација ради заштите природе и унапређења стања.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Противпожарна заштита организована је у складу са одредбама Закона о заштити од пожара.

На подручју СРП „Сува планина“ постоји осматрачница металне конструкције на локалитету „Бојанине воде“. Развијена је инфраструктура и противпожарни путеви, као и разрађен систем заштите од пожара. У пракси се показала веома добра сарадња са ватрогасном службом која подразумева веома брзо откривање пожара, гашење и активна дежурства.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: активна дежурства у критичним периодима појаве шумских пожара, постављање ознака за забрану ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара.

Чувари заштићеног подручја СРП „Сува планина“ ће и даље развијати сарадњу са локалним становништвом ради обавештавања што је и до сада играло важну улогу у благовременом откривању и гашењу приземних и шумских пожара.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За планирање и реализацију поверених послова у управљању заштићеним подручјем и годишњег плана управљања подручјем, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке.

Према Закону о заштити природе („Сл.гл. РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10 –исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

1.	Средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе
2.	Остала буџетска средства
3.	Накнада за коришћење заштићеног подручја
4.	Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем
5.	Средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе
6.	Донација, поклона и помоћи
7.	Других извора у складу са законом

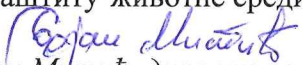
Средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна-подрачуна, планирана су из средстава накнада.

Планирана средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна- подрачуна (динара)	Извршилац посла
Накнаде	5.000,00 ЈП „Србијашуме“

За реализацију Програма управљања СРП „Сува планина“ планирана су укупна средства за 2026. годину у износу од 13.339.040,00 динара од чега се планира учешће:

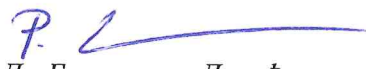
- средства Буџета Републике од 6.565.000,00 динара (49%) и
- средства накнада за коришћење ЗП од 6.774.040,00 динара (51%)

Самостални референт за ЗПД
и заштиту животне средине

Бојан Митић, дипл.инж.шум.

Директор ШГ „Ниш“ - Ниш

Проф. Др Братислав Дикић

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје СРП "Сува планина"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	6.565.000,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	6.565.000,00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	0,00
	1.3. Остала средства Републике Србије	0,00
2.	Сопствени приходи	6.774.040,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	0,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	6.774.040,00
	2.3. Остали сопствени приходи	0,00
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	13.339.040,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштитеног подручја СРП "Сува планина"

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет РС	Сопствени приходи	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација, поклона и помоћи	Средства из накнада	Укупно
A.0 Чување, одржавање и презентација заштитеног подручја						
A.1. Чуварска служба	4.800.000,00	0,00	0,00	0,00	2.914.000,00	7.714.000,00
A.1.1. Бруто зараде 4 чувара	4.800.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.800.000,00
A.1.2. Остали трошкови чуварске службе (набавка горива и делова за чуварску службу)	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	50.000,00
A.1.3. Остали трошкови чуварске службе - усавршавање, полагање испита	0,00	0,00	0,00	0,00	24.000,00	24.000,00
A.1.4. Остали трошкови чуварске службе - опрема (2 камере за надзор)	0,00	0,00	0,00	0,00	140.000,00	140.000,00
A.1.5. Набавка путничко-теренског возила тип2 за чуварску службу	0,00	0,00	0,00	0,00	2.700.000,00	2.700.000,00
A.2. Одржавање заштитеног подручја	345.000,00	0,00	0,00	0,00	1.995.040,00	2.340.040,00
A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	80.000,00	0,00	0,00	0,00	1.500.000,00	1.580.000,00
A.2.2.Обнављање граница-10 km	65.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65.000,00
A.2.3.Израда и постављање ознака- 20 табли са паномима за обележавање ЗП	100.000,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	200.000,00
A.2.4. Активности на условно бази података	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00
A.2.5. Управљање отпадом-Одржавање чистоће у ЗП (сакупљање и уклањање смећа и отпада)	100.000,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	150.000,00
A.2.6. Одржавање и поправка мобилијара	0,00	0,00	0,00	0,00	95.040,00	95.040,00
A.2.7.Противпожарна заштита (активна дежуретна шп екипа)	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
A.3. Презентација заштитеног подручја	0,00	0,00	0,00	0,00	440.000,00	440.000,00
A.3.1. Штампање промотивног материјала-флајера, мајица, брошуре, торби и л.	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00
A.3.2. Учешће на сајмовима, састанцима, манифестацијама	0,00	0,00	0,00	0,00	140.000,00	140.000,00
A.3.3. Презентација заштитеног подручја са програмом (гоститељске услуге-репрезентација)	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00
Укупно A.0	5.145.000,00	0,00	0,00	0,00	5.349.040,00	10.494.040,00
B.0. Управљање посетницама						
Израда пројектне документације са обезбеђењем граф, дозволе (идејно решење, идејни пројекат и пројекат за изградњу) за центар за посетнице	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00
Израда и постављање инфо пункта	0,00	0,00	0,00	0,00	600.000,00	600.000,00
Укупно B.0	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100.000,00	1.100.000,00
B.0. Регулисање имовинско правних односа						
Укупно B.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Г.0. Праћење и унапређење стања заштитених подручја						
Г.1 Мониторинг флоре	600.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600.000,00
Г.2 Геолошко истраживање (LIDAR снимање II степена зашт.)	500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00
Укупно Г.0	1.100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100.000,00
Д.0. Уређење простора и одржи коришћење природних ресурса						
Д.1. Израда и постављање 1 надстрешнице са столом и клупама типа осматрачница	100.000,00				100.000,00	200.000,00
Д.2. Одржавање путних праваца	0,00				0,00	0,00
Д.3. Уређење ТРИМ стазе	0,00				0,00	0,00
Д.4. Уређење пепљачких стаза у дужини од 5 km	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Д.5. Уређење бициклистичких стаза	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Д.6. Израда и постављање 2 инфо табле и 2 путоказа	220.000,00	0,00	0,00	0,00	220.000,00	440.000,00
Укупно Д.0	320.000,00	0,00	0,00	0,00	320.000,00	640.000,00
Е.0. Остали некатегорисани послови						
Е.1. Трошкови провизије за промет који се реализује преко рачуна/подручја	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Укупно планирани расходи	6.565.000,00	0,00	0,00	0,00	6.774.040,00	13.339.040,00

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "СУВА ПЛАНИНА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ

Врсте расхода: Бруто зараде чуварска заштићеног подручја		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	4.800.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зараде четири чувара	4.800.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
УКУПНО расходи:		4.800.000,00
Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.500.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стручног лица	80.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
УКУПНО расходи:		1.580.000,00

Врсте расхода: Обнављање граница		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	0,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	65.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Зараде запослених	65.000,00
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
УКУПНО расходи		65.000,00

Врсте расхода: Израда и постављање табли ознака		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	100.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	100.000,00
УКУПНО расходи		200.000,00

Врсте расхода: Управљање отпадом		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	50.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	100.000,00
УКУПНО расходи		150.000,00

Врсте расхода: Истраживање геонаслеђа		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	500.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	500.000,00
УКУПНО расходи		500.000,00

Врсте расхода: Истраживање геонаслеђа		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	500.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	500.000,00
УКУПНО расходи		500.000,00

Врсте расхода: Мониторинг флоре		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	600.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	600.000,00
УКУПНО расходи		600.000,00

Врсте расхода: Уређење значајних локација		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	100.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	

1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	100.000,00
	<i>УКУПНО расходи</i>	200.000,00

	Врсте расхода: Израда и постављање инфотабли и путоказа изван значајних локација	
A.	Расходи који представљају учешће управљача као носноца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	220.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	220.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	реализација путем јавне набавке - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	220.000,00
	<i>УКУПНО расходи</i>	440.000,00

09.10.2025	
844011	

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003303797 2025 14850 004 001 501 100

Датум: 9.10.2025. године

Немањина 22-26

Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ из п.о. Београд
Број: 17035
Датум: 29.10.2025 год.
Нови Београд, Булевар Михаила Пупина 113

27 OCT 2025
133 17

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина” („Службени гласник РС”, број 72/15), а решавајући на основу захтева ЈП „Србијашуме”, за издавање услова заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по Решењу о овлашћењу број: 003959030 2025 14850 010 005 020 092 од 26.9.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ

о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 Бр. 022-2910/2 од 11.9.2025. године, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина”, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи и Планом управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за период 2016-2025. године, Програм управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за 2026. годину може се изградити уз примену следећих услова и мера:

1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе и Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина”;

2) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава за реализацију истих;

3) Предвидети обележавање спољашњих и унутрашњих граница по локалитетима режима заштите I и II степена у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96), као и постављање информативних табли и путоказа;

4) Планирати активности на заштити и очувању приоритетних типова станишта у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/10), посебно следећих: А2.11 – Шуме сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*), А3.23 – Планинске шуме букве (*Fagus moesiaca*), А8.11 – Шуме лишћара и јеле (*Abies alba*), В4.32 – Врштинске боровница (*Vaccinium spp.*) и мечијег грожђа (*Arctostaphylos spp.*), В6.11 – Шибљаци бора кривуља (*Pinus mugo*), В6.21 – Жбуњаци полегле клеке (*Juniperus nana*), С1.32 – Суве карбонатне ливаде и камењари, С2.21 – Умерено влажне брдске ливаде,

C2.31 – Умерено влажне планинске ливаде, C4.22 – Карбонатне рудине и C4.43 – Силикатне рудине;

5) Потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи посебно следећих:

- забране уништавања и нарушавања стаишта, као и уништавања и узнемиравања дивљих врста,
- забране промене намена површина под природном и полуприродном вегетацијом,
- предузимати мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

6) За потребе одржавања заштићеног подручја планирати израду управљачких докумената (планова и извештаја, као што је извештај о остваривању годишњег програма управљања - сажет приказ реализације, и др.);

7) Предвидети спречавање активности које могу нарушити вредности заштићеног подручја;

8) Планирати научно-истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, који би се изводили према посебним пројектима. У том смислу, Програмом предвидети праћење стања природних вредности подручја и достављање извештаја о извршеном мониторингу Заводу, и то:

- праћење здравственог стања шума са освртом на реликтне полидоминантне заједнице. Посебно пажњу посветити и праћењу стања популација четинарских врста у оквиру режима заштите I степена врста бора кривуља (*Pinus mugo*) и јеле (*Abies alba*),
- праћење стања популација српске и наталијине рамонде (*Ramonda serbica* и *Ramonda nathaliae*), господне папучице (*Cypripedium calceolus*) и других ендемичних и реликтних представника флоре, које као угрожене и заштићене врсте представљају темељну вредност заштићеног природног добра,
- праћење стања инвазивних врста биљака, мапирање њихових стаишта и планирање мера на контролу њиховог ширења и сузбијања,
- праћење и унапређење стања популација птица – жутокљуне галице (*Pyrhocorax graculus*), пузгавца (*Tichodroma muraria*) и др.,
- мониторинг строго заштићених и заштићених врста сисара (вук, дивља мачка);

9) На основу члана 85. Закона о заштити природе, за потребе реинтродукције дивкокозе на подручју Специјалног резервата природе „Сува планина”, неопходно је спровести студију изводљивости и студију о процени утицаја на животну средину и уколико се утврди да пројекат доприноси новољном статусу врсте, потребно је прибавити дозволу Министарства заштите животне средине;

10) Програмом дефинисати активности на заштити и управљању шумама (газовање државним шумама, заштита шума од пожара, ентомолошких и фитопатолошких обољења, гајење шума, обнављање шума и инфраструктурни радови – одржавање путева, стручно технички послови у шумама сопственика – дознака стабала за сечу, издавање пропратница и друго) у складу са важећом Основом газдовања шумама;

11) У складу са режимом заштите, планирати очување и унапређење посебних природних вредности подручја и њихово наменско коришћење. Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све радове на заштићеном природном добру;

12) За потребе одржавања заштићеног подручја планирати:

- уређење локалитета за потребе туризма и рекреације (информативне табле).

- планирати управљање отпадом са чишћењем и уклањањем смећа и постављање табли забране бацања смећа;
- 13) Предвидети формирање, односно ажурирање постојеће базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру;
- 14) Обезбедити услове за организовање и реализацију научно-истраживачких, културних, информативно-промотивних, пропагандних и других активности;
- 15) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз учешће на семинарима, скуповима и сличним манифестацијама;
- 16) Организовати сарадњу са службама у општинама Нишка Бања, Гацин Хан и Бела Паланка (посебно инспекцијским службама, туристичким организацијама, службама за урбанизам и грађевинарство) као и са локалним становништвом (подршка у одржавању локалних путева и јавних површина, у управљању отпадом, традиционалних манифестација, едукација локалног становништва у погледу руралног развоја) ради очувања и унапређења заштићеног подручја;
- 17) Програмом предвидети вођење евиденције о стању природних вредности и о људским активностима и делатностима које су у супротности са актом о заштити и представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и податке о томе доставити Заводу;
- 18) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18 – др. закон). Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине;
- 19) Евиденцију надзора над спровођењем услова и мера заштите природе приказати у годишњем извештају;
- 20) У складу са члана 54. став 5. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године;
- 21) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

Подносилац захтева Јавно предузеће „Србијашуме”, ул. Булевар Михајла Пупина 113, Београд, упутило је захтев број 11682 од 22.7.2025. године Министарству заштите животне средине, за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за 2026. годину.

Програмом управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за 2026. годину, планиране су следеће активности: чување, одржавање и презентација заштићеног подручја, праћење и унапређење стања заштићеног подручја и уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 Бр. 022-2910/2 од 11.9.2025. године) по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, констатовано је да подручје за које се израђује Програм управљања за 2026. годину, заштићено подручје Специјални резерват природе „Сува планина”, утврђено Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Сува планина”, као заштићено подручје I категорије, са установљеним режимима заштите I, II и III степена. Предметно

подручје се налази у просторном обухвату еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије према Прилогу 1 Уредбе о еколошкој мрежи, у оквиру Емералд подручја значајног за очување европске дивље флоре и фауне на основу Бернске конвенције, међународно и национално значајно подручје за птице (ИВА) – „Сува планина” RS038IBA, међународно значајно подручје за биљке (ИРА) – „Сува планина” и одабрано подручје за дневне лептире (РВА) – „Сува планина” - 36. На заштићеном подручју се налази високопланински карст Валошја, бигар код села Горњи Душник, изворишни облук Црвене реке и карстна врела Дивљанско, Коритничко и Душничко, који представљају објекте геонаслеђа Србије према Инвентару објеката геонаслеђа Србије (2005, 2008).

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоно разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

Сагласно одредбама члана 54. Закона о заштити природе, планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. истог закона најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

У складу са утврђеним природним карактеристикама подручја и увида у достављени захтев, процењује се да се израда Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за 2026. годину, може реализовати са становишта циљева заштите природе, донетих прописа и докумената, уз примену наведених мера и ограничења.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сува планина” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, у износу од 1.030,00 динара, ослобођен је плаћања таксе за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ, 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допuna усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25 – усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом

о уплати републичке административне таксе у износу од 610,00 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ, 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ, 63/24 - измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25 - усклађени дин. износ).

Достављено:

- Јавно предузеће „Србијашуме”, ул. Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд;
- Завод за заштиту природе Србије, Јапанска 35, 11070, Нови Београд;
- Инспекција за заштиту животне средине;
- Архива.

Обрађивач предмета: Наташа Лалић	Natasa Lalic
Одобрила:	
Помоћник министра: Јасмина Јовић	J. Jovic